

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1. Vtrum conueniens fuerit annuntiari ei quod in ea generandum erat.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

debili iuro ex Germania Romam, & non de necessario simpliciter vel necessario, sine quo non potest perueniri ad finem. Nam constat, quod neque simpliciter necessaria est annuntiatio, quia oppositum non implicat contradictoria: neque sicut nauis ad transcendendum mare: quia poterat incarnari uerbum Dei absque prauiam annuntiatione: sed annuntiatione: sed annuntiatione, ita quod sine illa prauiam non bene fuisset facta incarnatio, quaeritur.

¶ In corpore unica est conclusio. Congruum fuit beate Virgini annuntiationi, quod esset Christum conceptura. Vbi nota, quod necessitas congruitatis respondet quaestio. Probatur conclusio quadrupliciter. Et omnia in litera clara sunt, duobus notatis.

¶ Primum est in prima ratione, quod quia diuina prouidentia disponit omnia suauiter, quemadmodum conceptio naturalis hominum praenititur a mentis opere, quo homines ad concipiendum per generationis actum conueniunt, ita beata Virgo in utero conceptura de Spiritu sancto, in mente erat prius monenda, ut prius conciperet in mente, quam in uentre, sicut etiam aliae matres prius concipiunt in affectu, quam in utero.

¶ Alterum est in secunda ratione, quod maior certitudo huius mysterii in beata Virgine causata est ex prauiam annuntiatione, quam si non, aut post fuisset de hoc instructa: quia prioritas annuntiationis attentam illam reddebat ad actum primum huius mysterii, ad quod non aduertisset, aut non ita aduertisset si non fuisset prius sibi nuntiatum. Attentio autem & eleuatio mentis maior, certiozem reddit.

¶ In responsione ad primum, cum autem audis prophetiam praedestinationis compleri sine nostro arbitrio causante, non intelligas omnem ab arbitrio nostro excludi causalitatem circa rem praedestinatum: quonia hoc falsum esset: causamus siquidem nostro arbitrio multa pra-

3. di. 2. q. 4.
arti. 1. q. 1. &
di. 20. ar. 4.

ET CIRCA hoc quaeruntur quatuor.

¶ Primo, Vtrum conteniens fuerit ei annuntiationi, quod in ea generandum erat.

¶ Secundo, Per quem erat ei hoc annuntiationum.

¶ Tertio, Per quem modum ei annuntiationi debebat.

¶ Quarto, De ordine annuntiationis.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum necessarium fuerit annuntiationi beatae Virgini quod in ea erat generandum.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod non fuerit necessarium beatae Virgini annuntiationi, quod in ea fieri erat. Annuntiatione enim ad hoc solum necessaria esse videbatur, ut virginis consensus haberetur: sed consensus eius non uidetur necessarius fuisse: quia conceptus Virginis praenuntiatum fuit prophetia praedestinationis, qua sine nostro completur arbitrio, ut dicit quaedam glo. Matth. primo. Non ergo necessarium fuit, quod talis annuntiatione fieret.

¶ 2. Praeterea. Beata uirgo incarnationis fidem habebat, sine qua nullus esse poterat in statu salutis: quia ut dicitur Rom. 3. Iustitia Dei per fidem est Iesu Christi: sed de eo, quod aliquis per certitudinem credit, non indiget ulterius instrui. ergo beatae Virgini non fuit necessarium, ut ei incarnatio filii Dei annuntietur.

¶ 3. Praeterea. Sicut beata Virgo corporaliter Christum concepit, ita & quilibet sancta anima concepit ipsum spiritualiter. Unde Apost. dicit Gal. 3. Filioli mei quos iterum parturio, donec formetur Christus in uobis: sed illis, qui spiritualiter debet Christum concipere, talis conceptio non annuntietur. ergo nec beatae Virgini fuit annuntiationum, quod esset in utero conceptura filium Dei.

SED CONTRA est, quod habetur Luc. 1. quod angelus dixit ei, Ecce concipies in utero, & paries filium.

RESPON. Dicendum, quod congruum fuit beatae Virgini annuntiationi, quod esset Christum conceptura.

¶ Primo, Vtrum conteniens fuerit ei annuntiationi, quod in ea generandum erat.

¶ Secundo, Per quem erat ei hoc annuntiationum.

¶ Tertio, Per quem modum ei annuntiationi debebat.

¶ Quarto, De ordine annuntiationis.

destinata opera. Sed excludi causalitatem propriam respectu complementi per oppositum ad prophetiam comminationis: nam propheta comminationis non dicit causam, quod completur, sed relinquit nostro arbitrio utram partem uelit: qui enim comminatur, non cauere: sed si nos perseveramus in malo, nos ipsi accersimus comminationem: & ideo nostro arbitrio prophetia comminationis compleri dicitur: Sed qui praedestinat perducit ad destinationem terminum: & ideo prophetia praedestinationis causam in se importat complementi, & non relinquit illud optioni nostri arbitrii. Et propterea nostrum arbitrium, licet libere concurrat ad praedestinationis complementum, quia tamen non est causa huius complementi sicut in comminationibus, sed est concausa & subcausa respectu praedestinationis, ideo sine nostro arbitrio causante compleri dicitur prophetia praedestinationis.

¶ In responsione ad secundum, distingue inter fidem incarnationis future abolute, & ex Maria. Et uide quod beata Virgo habebat expressam fidem future in carnationis, sed non habebat fidem explicitam, quod ex te futura esset incarnatio: sicut modo credimus explicitam quod incarnatus est ex Maria. Communis autem ratio ex parte reiectae dicitur, quare tunc non erat fides huius conditionis, explicita est, quia nondum erat aperte promulgata, quod ex ipsa Maria futura esset incarnatio. Singularis autem ratio ex parte ipsius beatae Virginis fuit, quia ipsa erat humillima, nec tam excelsa de se cogitabat, ut in litera dicitur.

¶ In responsione ad tertium, dicendum, quod spirituale conceptionem Christi, quae est per fidem, praedit annuntiatione, quae est per fidei praedicationem secundum quod fides est ex auditu, ut dicitur Rom. 10. Nec tamen propter hoc aliquis pro certo scit se gratiam habere, sed scit ueram fidem esse, quam accepit.

ARTICVLVS II.
Vtrum annuntiatione beatae Virgini fieri debuerit per angelum.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur, quod beatae Virgini non debuerit annuntiatione fieri per angelum. Supremis, n. angelis sit relatio immediate a Deo, ut Dion. * dicit 7. c. cael. hierar. sed mater Dei est super omnes angelos exaltata. ergo uidetur, quod immediate a Deo debuerit sibi annuntiatione incarnationis mysterium, & non per angelum.

¶ 2. Praet. Si in hoc oportebat seruari communem ordinem secundum

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.

3. di. 2. q. 4. arti. 1. q. 1. & di. 20. ar. 4.